

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adausele sale „Foaia Interesantă”, foaia de glume „Bobirnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, e: pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foaia Int.” pt. economi 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

o o o

Apare în fiecare JOL.

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă.

Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

== Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

ZILE MARI

Mari prin greutatea cu care calcă pe noi.

Dieta desbăte legea cea nouă de vot.

Sînt fără îndoială zile foarte însemnate, chiar zile mari, acelea prin cari trecem. Ele ar trebui să fie „mari” în acel înțeles, că înseamnă un pas mare înainte în dezvoltarea, în lărgirea, adîncirea drepturilor poporului. Marea revoluție din veacul trecut, a fost ridicarea popoarelor de sub stratul de frunze veștede ale stărilor și legilor păgîne ce le țineau în iobăgie. De atunci popor după popor să ridică de sub sarcina vechilor nedreptăți, dîndu-le jos de pe umerii săi, prăvălindu-le la picioarele sale în țărîna.

Și fiindcă neatîrnarea popoarelor și starea lor de a-și fi stăpîne pe soarte, își are razimul în legea mei largă ori mai strîmă după care își pot arăta voința față de ocîrmuirea țării, — apoi fiecare lege care regulează acest drept, de cîte ori s'a schimbat în o țară, ea s'a făcut oft mai largă, dînd poporului drept mai mult, adică înriurire tot mai mare asupra celor dela cîrma țării lor. De aceea în istoria dezvoltării popoarelor, zilele cînd dietele lor au desbătut de nou asupra legii de vot, au fost totdeauna zile de sărbătoare, însemnînd ele un nou pas spre neatîrnarea poporului, spre a ajunge el însuși tot mai mult domn pe soarta sa! Le scrie în istoria sa cu litere de aur, ca zile mari.

Numai în mult lăudata Ungarie sărmanele popoare, trebuie azi să-și încresteze în cartea istoriei lor o cruce neagră, în loc de o cunună de aur, — în zilele cînd să începe o nouă desbatere asupra legii de vot. Căci la noi, cu adevărat, nu are cine să bucure de noua legiuire, decît aceeași ceată blăstămată de porodișe nemeșești, cari au cîrmuit și stors țara asta de tot binele sute de ani, și cari o storc și azi și să luptă ca prin noua lege să le rămînă tot lor lîmîie în mîin!

Numai la noi poporul dă înapoi prin noua lege, și nici decît înainte: dela dreptul de vot la 24 ani, de pînă aci, pe viitor îl dă numai la 30 ani; în loc de dare de 10—16 cor. care îi ddăea drept

de vot, de aci încolo vei avea acel drept numai după dare de 20 și de 40 cor! Și altele.

De Marți în 4 Martie, dieta din Pesta desbăte noua lege de vot și e prea cu puțință ca ea să fie votată încă în decursul acestei săptămîni. Țara toată clăcotește de scîrbă și înfuriată asupra celor ce așă făuresc noua lege, — dar cei dela cîrma, să încungiuă cu zeci de mii de baionete și își rid de năcazul mulțimii, întorc spatete cătră glasul strigător al țării și fac legea așa, cum tot lor și numai lor să le fie prielnică și să-i ajute a șede în șea, ca călăreși pe spinarea neputincioasei țări.

Aceste lucruri ar trebui să ne facă să desnădăduim cu totul de viitorul poporului nostru în această țară, ba de viitorul acestei țări peste tot!

Ce privește viitorul țării însăși, vadă-l trandafiriu cine poate, — ce privește însă viitorul nostru, al poporului românesc în această țară, să nu să sălășluască gînduri în inimile nici unui frate Român! E drept că zile grele vor cădea încă peste noi, căci conducătorii politici ai țării vor face încă multe și sălbatece sforțări de a ne strica, a ne zdrobi, a ne ținea striviți la pîrete și jos la pîmînt, — cum cearcă să ne strivească și prin noua lege de vot.

Românul mai departe văzător însă, va înțelege, că toate aceste sforțări, sunt numai trude de nebun a unor desnădăduiți.

Nu noi să fim desnădăduiți de viitorul nostru, ci desnădăduiți sunt ei, capii politicii maghiare, celei lacome și doritoare a mîncă de vii popoarele nemaghiare ale țării! Iar desnădejdea ce-i cuprinde cînd vad că asta nu să poate, îi împinge la fapte politice scîrboase. cum e și noua lege de vot, prin care nu să îngroape popoarele nemaghiare, tocmai ei le învie! N'am putea noi trezi în zeci de ani poporul nostru ca să-și vadă starea și să înțeleagă nedreptatea ce-i să face de politicii maghiari, pe cînt ni-l trezesc chiar acei politici prin cîte-o lovitură piezișă și nedreaptă, cum e și cea din noua lege de vot!

Cînd îi vedeți, Români, dîndu-se la astfel de fapte de nebuni, să fiți siguri că noi suntem popor plin de viață, iar cei desnădăduiți, — ei sunt! Ei să și fie! Noi să lu-

crăm, să nădăduim, să muncim, să crușăm, să ținem cu sfințenie la tot ce e românesc, și apoi să fiți siguri, că șeptezeci de legi de vot strîmbe ca Lukács și Tisza, nu ne vor putea răpune, — și Dzeu asupra lor pe toate acestea o să le răzbune!

Alegerea dela Sasca.

Candidatul sufletelor românești și uneltele puse în potriua lui!

Alegerea dela Sasca făgădueste a fi foarte înverșunată, ca toate alegerile în virtejul și focul căroră s'a aruncat dl Dr. A. Vlad.

Înverșunate sunt aceste alegeri, pentru-că guvernul să sparie de numele Dr. Aurel Vlad, ca bibolul de steagul roșu. În prostia lui groasă ca pielea lui, și neagră ca părul lui, bibolul crede că steagul roșu e flacăra de foc ce vine spre el să-l ardă, și să izbește nebun spre acel postav roșu, ca cel ce să sparie de foc și voind să scape de el, să azvirle să treacă prin el să nu-l mai vadă!

Așa și guvernul unguresc, unde aude că Dr. Vlad ridică în luptă steagul nostru național, el nu mai vede și colorile galbină și albastră, ci numai roșu, și dă buzna spre el, să-l calce sub copitele sălbătăciei sale!

Iar unelte prin cari să încerce această încălcare în picioare a partidului nostru național și a trimisului acestui partid, și-a găsit, chiar două: unul e unealta sa locală, solgăbireul Korkán, după născare Român și el, dar după suflare, un renegat de treisprezece carate! Guvernul a mai cercat acest lucru, de pildă la Beiuș, unde un solgăbirău, zis tot Român, dar de fapt un renegat greșos, — a răzbit de a trînit pe luminatul Român Dr. Lucaciu. Și să gîndește guvernul: Ce a reușit la Beiuș, de ce n'ar reuși și la Sasca? De aceea a împins de spate pe nenorocitul slugoi al seu Korkán, să aibă obrazul a lua lupta contra unui Dr. Aurel Vlad, și a cere Românilor dela Sasca, ca să fie așa de ticăloșiți, încît să-l trimișă pe el, pe Korkán, ca omul lor de încredere în sfatul țării și nu pe sufletul lor adevărat, cum e dl Dr. Vlad!

Ba s'a mai înștiințat un făcător de încurcătura, avocatul Dr. Lința din Budapesta! Acesta

a vestit lumea și țara, că și el pășește la Sasca! Și el cere volurile Românilor! Iar el să arată mai „bun” ca Korkán, că nu să dă pe față de trimis al guvernului lui Tisza, cel călcător în picioare a tot ce e românesc, — ci să înfățișează ca Român „nealîrnător”, ce poate face mult „bine” alegătorilor.

În fapt acesta e dar' mai primejdios pentru alegere, că el pe oamenii lui Korkán nu-i clătînă, ci să viră să samene zăpăceală și stricăciune printre cei cari cu Korkán nu s'ar duce, tocmai pentru-că îl șliu pe față slugoi al stăpînirii! Lința e trimis pe sub mână de același guvern, ca să strice taberei noastre curate naționale! Rolul lui e dar încă și mai urit ca alui Korkán. Că Korkán barem să arată din capul locului ca purfînd jugul guvernului în grumaz, — dar cela vrea să șadă hulpește pe două scaune și să zăpăcească, să încurce lupta taberei naționale!

Românul ce ține la numele său nepătăt de Român, nu are însă de „ales”! Ce „alegere” să faci tu între Dr. Vlad de-o parte, Korkán și Lința de altă parte? Doar e păcat a-i și pune față în față, unul fiind aurul curat românesc, ceialalt plumb înveninător strein!

Românilor din Sasca! Părinții vostri alîșa ani au dat probă strălucită de românism, trimișînd dietei din Pesta deputați de cei mai luminați ca Români, — dați de data asta dovadă nouă, că sunteți vrednici fii ai acelor părinți, și în ziua alegerii așa să vă purtați, ca nesmintit dlui Dr. Aurel Vlad să-i puneți în mână cartea de deputăție, prin ce nu numai pe el îl veți onora după vrednicie, dar și pe voi înșivă!

DIETA DIN PESTA

a fost Marți în săptămîna de față iarăși cîmpul de aspră ciocnire între partidul pumnului, zis partidul „muncii” și între partidele de împotrivire koșutiște.

De luni de zile partidele de împotrivire n'au mai călcat pragul dietei, decînd anume Tisza a dat afară pe mai bine ca jumătate din deputații aceluși partid. În semn de protestare, și ceialalt deputați, deși lor lor le era iertată intrarea, n'au vrut să mai între în dietă, și mai ales după ce a ieșit la iveală cum au șterpelit ei cele cinci milioane cu cari și-au ales tabără prăpădită, au declarat că pînă Tisza și Lu-

Kács stau în fruntea trebilor țării, ei, koșutișii, în de o înlinare a lor, a merge să iee parte la desbaterile dietei, prin care ar recunoaște că cei ce stau în capul dietei și al guvernului, sunt conducători după lege și după drept, a aceluia!

Marți, fiindcă în această zi s'a pus pe masa dietei noul plan de lege de vot, așadar în această zi avea să înceapă desbaterea unei legi așa de însemnate, care formează temelia tuturor drepturilor cetățeanului, deputații din împotrivire, cam 120 de inși, — s'au dus în dietă, și apoi un cap al lor, groful Apponyi, a dat o mărturisire în numele tuturor partidelor de împotrivire, prin care spune sărbătorește, că ei, adevărații trimiși ai poporului maghiar în acest sfal al țării, cari nu pe bani necinstiți câștigași au fost aleși, ci cu adevărat după inima poporului lor, — ei, în numele aceluia popor, care ferbe nemulțumit cu guvernul și cu tabăra cumpărată a lui, — nu recunosc acestei adunături (partidul „muncii” zdrobitoare alui Tisza și Lukács) dreptul de a aduce o lege așa de mare și sfântă ca legea de vot, — mai ales că ei și prin această lege vor numai să răpească din drepturile poporului, nu să-i deie încă! Nu-i recunosc pe miniștri de miniștri, nici pe deputații mungoiști de trimiși ai țării, și legile ce ei fac și vor mai face, sînt *nule*, fără drept și fără putere obligatoare!

Și cu aceasta — au ieșit toți din dietă, părăsindu-o ca pe o adunătură cu care oameni ce să prețuesc nu stau la sfat! Mai ales nu în numele unei țări și a poporului!

De atunci dieta e iarăși ciungă o frîntură numai de dietă. Dar Tisza e fălos de ea.

Unele-altele.

Trimiterea rezerviștilor, acasă.

După-ce între Austroungaria și Rusia lucrurile sînt pornite pe calea discordării, căci sînt aproape în țeleși asupra hotarelor Albaniei, — să spună că din săptămîna viitoare încolo vor începe a slobozi acasă la rezerviști de cei chemași sub steag, alți dela granițele rusești, din Galiția, cit și din Bosnia.

În ministeriul de războiu să pregătește planul demobilizării (trimiterii de sub arme a rezerviștilor), și să chibzuește cum s'ar putea face acesta mai neted, mai ușor și destul de repede.

Totuși, o spun asta și politiciii ruși, ca și cei austrieci, — între cele două împărății, înțelegerea nu e deplină! Hotarul ce e a să trage între Muntenegru și Albania, e încă punct de pricină.

Dar să crede că să vor putea înțelege cumva și asupra aceluia hotar, fără a trebui să-și lovească sabia de pămînt una față de alta.

Deocamdată și povestea asta cu demobilizarea, e bună de trăgănat lucrurile.

Steagul unguresc-fluerat.

Foile ungurești din Pesta aduc cu vădită măchnire următoarea știre ce li s'a trimis din București:

Ungurii din București au făcut ce-au putut ce să capete dela teatrul cinematografic „Urania” din Budapesta un film (șir de chipuri) numit „Tainele mărilor” pe care l'au pus la îndemînă cinematografului „Classic” din București, ca să arate publicului și acest șir de chipuri, — întocmite la Pesta, cu vederi ce aduc nainte și lucruri ungurești, anume o corabie sub steag unguresc. Cînd șirul de chipuri a ajuns aci și corabia s'a ivit pe pînză, lunecînd și pe virful ei filfăind un steag unguresc, — întreg publicul privitor a început a fluera, a huidui, a striga „abjug” după steagul maghiar, încît s'a făcut un scandal cum să cade.

Ungurii din sală — care ei puseră la cale arătarea chipului, ca să filfăie pe sub nasul Românilor din București macar pe pînză steagul maghiar, — au părăsit sala scîrbiți, zice gazeta maghiară. Noi mai curînd credem că au au luat-o la sănătoasa, văzînd că le-a ieșit prea cu bine încercarea de a pune în ispită simțămintele de dragoste a Românilor din Țară față de steagul maghiar, chiar în aceste vremuri cînd guvernele maghiare iacă cum ne arată nouă dragostea lor!

Ce zice Împăratul?

„N'am avut nici odată noroc, nu vreau să mi-l mai încerc pînăce mai trăesc și eu“...

Până cînd n'om avea războiu?

Am înfilnit zilele astea un domn ce locuește în Viena și are bune cunoștințe cu persoane apropiate de cercurile mai înalte politice și dela Curte, — și dînd cu dînsul în vorbă despre unele altele, am ajuns, firește, și la primejdiile războiului cari ne amenințară atîta și poate ne mai amenință și acum. Și domnul mai îmi spunea următoarele:

Prin Viena să crede, că de data asta am fi trecut peste primejdia războiului. Iar dacă am trecut, e vrednicia bătrînului Împărat, care dorește foarte mult pacea și are groază de războiu.

Ci-că Maeștatea-Sa, fiind vorbă de războiu, a spus-o de repezite ori celor din jurul seu:

— N'am avut nici odată noroc în războaie! Și nu vreau, pînă mai trăesc, să-mi mai cerc acest noroc!..

De aceea a mers pînă acolo, ca să trimită scrisoare anume, Țarului Rusesc, rugîndu-l să fie și el pe pace, căci Maeștatea-Sa dorește buna vecinătate.

Încolo, afară de M. Sa, condu-

cătorii armatei sunt pentru un războiu. Și nu s'ar îngrozi a intra în el! Ba sunt de părere, că și așa războiul ce ne-a amenințat acum, nu să mai poate amîna mult! Căci Slavii să întăresc așa de tare în jurul Împărăției și în Împărăție, și pășesc tot mai cutezători față de Împărăție, încît de-o pace trinitică, și așa nu mai poate fi vorba!

Iar cu cît războiul acesta neîncungiat să amîna, cu atîta să dă numai vreme Slavilor, și din țară și din jurul țării, ca să se întărească și să se pregătească mai bine!

Azi Rusia nu e încă odihnită destul după crîncenul ei războiu cu Iaponia; Bulgarii, Sîrbii din josul Împărăției, sunt istoviți de războiul purtat acum, România e pe partea noastră. Azi, a lua lupta contra Slavilor, ar fi a intra în războiu cu cele mai bune nădejdi de turtire a lor! Că peste zece, ba peste cincă ani chiar, mai avea-vei împrejurările prielnice de azi, — e mare întrebare! Mai cu samă de-or putea întoarce pînă atunci și pe România spre ei!

Iar că acești Slavi ce primejdie sunt pentru noi, o vedem și o simțim acum viu de tot: Mai acum doi ani, cînd cu înfoierea Sîrbiei contra noastră, trebuind să mobilizăm o parte a armatei, avurăm cheltueli de 400 milioane în scurtă vreme, cheltueli în care numai acești vecini ai noștri slavi ne băgară.

Acum, că trebui să facem alt rînd de pregătiri de apărare, tot din pricina lor, cheltuirăm, mă rog, nu mai puțin ca alte șase sute de milioane! Adeacă un miliard zvîrlit în vînt din averea țării, de frica acestor vecini slavi. Și de războiul cu ei, tot nu suntem scăpați! Din potrivă, primejdiile aceluia vor crește an de an și cu el tot trebuie să ne facem sama!

Apoi, decît mai firziu, mai bine ni-o făceam acum! — spun oamenii cu socoteală prin Viena.

Din pildele altora.

Precum omul singuratic, dacă e om de viață și de viitor, nu să mulțumește cu a-și păstra averea ce o are, sau pe care a moștenit-o, ci să silește a și-o spori — tot așa un popor de viață și de viitor, nu să mulțumește cu a-și păstra coprirurile naționale moștenite dela părinți, ci, întru cît poate, lupta să le chiar înlîndă pe acelea, sau cel puțin să-și întărească viața și vița pe acele copriruri, înlăturînd ce e strein de printre sine!

Un astfel de neam de viață și de viitor este neamul slav, vița slavă, din Europa, pe acolo pe unde să află.

O dovadă nouă de acest fel ne dau știrile ce vin din Austria de miază-zi, în care să află Slavi în număr mai însemnat. Acești cetățeni ai Austriei, deși să află în o

țară germană, nu vreau să știe de o viață cap-plecat naintea nașunii „alcătuitoare de stat”, cea germană, ci ei să sufucă la luptă mare prin care își cer loc și rol în viața aceluia cap de țară pe care și ei îl locuesc! Și în lupta lor asta, nu să mulțimesc cu aceea, că îi fac pe Nemți să dea pace limbii și culturai lor slave, ci ei să încoardă să alunge dintre ei tot ce e german: cultură, economie, deregătorie, și în toate să li-se lase loc lor slavilor!

Așa că Nemții din acest colț de țară, nu că să se simță domni și stăpîni peste el — cum să simt la noi doi-trei ungurași stăpîni peste ținuturi întregi curat românești!, — ci să simt ei strîmtorași și prigonii, chiar din vechile lor locuri și așezări din trecut!

Nu că Slavii să strige, că nu mai pot suferi îmbulzala și prigonă nașiei domnitoare în stat, a Nemților, — ci Nemții au ajuns să strige că nu mai știu cum să se apere de prigonirea slavilor!

Zilele trecute au ținut un fel de mare congres (sfat) nașional, în care au statorit planul de apărare al Germanilor în contra Slavizmului ce înaintează tot mai cuceritor în Stiria, Carintia, Craina, Istria și hotarele de pe jărmul mării!

Iacă un popor vrednic, înțelegem poporul de viață slavă din numitele părți ale Austriei, care nu stă cu capu 'n pămînt naintea poporului dela putere, ci să apără, atacă, să ridică, înaintează! — și așa își croește drum larg vieții nașionale!

Popoarele cari stau cu capu 'n pămînt, amărîte, dăbălate, în fața volnicilor dela putere, — vai de ele!

Războiul.

Stare neschimbată. — Luptele au încetat. — Pacea e pe cale a să încheie. — Turcii perd și Adrianopolul. — Dar în lăuntru împărăției turcești e teamă de răscoală.

Lupte între cele două tabere dușmane în Balcani, nu s'a mai dat de-o săptămîna. Că nu-i modru. În jurul Adrianopolului e zăpada de-un metru de naltă. Cine amar să înainteze prin ea — spre inimic?

Dar peste tot voia de luptă a scăzut mult și pe-o parte și pe alta. Sunt sătui de harță și Turcii, dar și Bulgarii. Și unii și alții doresc pacea. Mai ales Turcii, că nu mai au creșari. De aceea ci-că să dau cap plecat și să vor lăpăda și de Adrianopol, numai să ajungă odată la mult dorita pace, după care să înceapă lucrările de înțărare a statului și a nașunii lor, azi alți de rupte și singerate.

Bulgarii cer ca preț al păcii nu numai Adrianopolul, ci și hotarul dela spatele lui pînă la jumătate cale spre Tarigrad! Numai limba de pămînt dintre Midja și Rodosto să le rămînă Turcilor, ca coperire a Țării

gradului, iar pe de-asupra o despăgubire de războiu în sumă de un miliard (o mie de milioane!), cât nu poate plăti Turcia nici s'o pui pe foc).

De aceea firguelile de pace vor dura încă mult, și făcătorii de pace vor avea zile grele până vor vedea odată iscălit contractul de pace, după care, de i-se va da tot cât cere Bulgaria, — apoi Bulgaria ajunge de două-ori de mare cât era! Și ajunge stăpână și pe un țărm al Dardanelor, căci va cîștiga, dîndu-i-se granița cerută de ea, și limba de pămînt Gallipoli, care formează un țărm al Dardanelor!

Cum stăm dar? Așa ca și pîn' aci: Pace între cei războiști a pus Dzeu prin iarna ce a slobozit'o peste ei. Dar pînă la învoirea lor, mai e. Ba să mai pot lua de nou de cap, după ce să mai ușurează vremea.

Incordarea între România și Bulgaria.

Nimic nou nici aici!

Puterile mijlocitoare de pace, n'au ajuns nici la atît, ca să se înteleagă asupra orașului în care să se pună la sfătuit! Acum ci-că au făcut întrebare la București și Sofia, că unde ar dori să se țină sfatul? Și pare că la Petersburg va avea loc.

În România lumea e foarte îngrijorată, căci e teamă că Țara să va alege cu o nimica mare, ceea-ce ar fi pentru ea o umilire, pe care nu și-a poftit'o.

Din unele părți să spune, că planul diplomaților ar fi acesta:

Amină hotărîrea asupra creilor României, pînă doar storc dela Turci învoiala de a să da Adrianopolul Bulgarilor. Să va zice atunci Bulgarilor: Iaca căpătați un oraș de 120.000 locuitori, așa cum voi n'aveți nici unul în țara voastră, deși acesta nu l'ași putut cuceri, deci nu vi s'ar cădea. Căpătați și orașul Salonichi, cu alte peste 100.000 locuitori! În schimb lăsați și voi României Silistra, cea de abia 22.000 și fășia de pămînt ce și-o cere, — căci e vădit că ea are lipsă de acest oraș și de acel hotar. Trăiește, dar lasă și pe altul să trăiască!

Și e prea cu puțință, că Bulgarii să vor pleca împrejurărilor.

La caz că ei n'ar vrea-o asta cu nici un preț, — puterile mari vor cerca să și de toate asigurarea, cu din nici unele nu să va mesleca în cearta dintre cele două state, și apoi, — le vor da drumul una asupra alteia! Care pe care!

Dar, zice un diplomat, azi România cere numai Silistra și o fășie din fostul cuadrilater ce i-l făgăduise Țarul Alexandru la 1878. De ajunge lucrul să între cu armatele în Bulgaria, — e întrebare că unde să va opril!

Așadar în acest punct, pacea încă nu e deloc asigurată!

De ce cutează Tisza?

— Căci își cunoaște oamenii —

Lumea stă tot mai crucită, cînd vede cele ce să petrece la conduce rea țării noastre, unde un om, unul singur, cu capul tare, își bate joc de toate luptele cu vorbe frumoase, cu adevăruri strălucitoare, cu arma dreptății celei mai luminate! Par'că scuipă pe toate astea, ba și pe cei ce mai umblă cu aceste lucruri și țara asta, și el, arătîndu-le baionetele din jurul seu, la zice desprețuitor: Astea-s „adevărurile” care biruesc! Cine pe astea să razimă, cine de astea se folosește în luptele sale, poate nădăjdui biruințe, cine nu, acela mai poate sta și strivit acolo jos în țărină!

E Tisza Pișta care așa face cu cei ridicăți în contra lui!

Și face cu ei așa, fiindcă — își cunoaște oamenii, își cunoaște nația! El știe că „koșutiști” de azi, sînt numai umbre alui Kossuth cel care cu fapta lupta, nu cu vorba! El știe, că cei ce azi se numesc pe sine koșutiști, nu-s oameni cu care Kossuth și-ar putea face oști și ar putea lua pe dușmani de gît! De aceea pășește față de ei cum pășește. Pune numai un pluton de poliștiști în pînile dietei, și las de vor mai face aceștia gălăgie în dietă! Mai bine fug buzumlați afară!

Cînd Duminecă partidele koșutiște au ținut sfat, că dară ce purtare să aibă în dietă: să lase să se facă dezbateri asupra legii de vot, ori să se pună cu toată puterea contra ei, — cei mai mulți au fost de părere, că și cu puterea, cu zgomot, cu larmă să fie împedecată dezbateri legii păcătoase pe care vrea s'o aducă Lukács-Tisza! — Da groful Andrassy a zis:

— Bătaia nu e purtare vrednică de o opoziție (partide de împotrivire) în sfatul țării.

„Ci, — a zis groful — dacă împotrivirea e hotărîta bărbătește la aceea, că pune mîna pe această armă, pe care să pune numai în împregiurări din cale-afară strîmbrate, — apoi fie! Dar atunci așa să mergeți în dietă, că toți pînă într'unul să vă jertfiți pentru apărarea constituției! Eu pentru persoana mea, sunt gata și la asta!”

Cu alte cuvinte groful Andrassy a zis: Să nu ne balem noi numai cu poliștiștii asmuțați de Tisza asupra noastră, ci atunci hai mergem înarmați, gata de apărare și de atacare! Și gata și la aceea, ca de-acolo vii să nu mai ieșim! Dacă credeți că primejdia asupra constituției țării (asupra buneii rînduiri a legilor ei) e așa de mare prin ce să plănuește de guvern, — atunci așa s'o apărăm! Eu sunt gata și la asta:

Dar — nu s'a aflat nime care să zică: Fie! Iaca eu încă voesc

a-mi jertfi, de-o fi lipsă, și viața în apărarea țării de ciufala ce vrea s'o aducă asupra ei Tisza și tabăra lui prin noua sa lege!

Și așa au hotărît, că merg la ședințele dietei îmbrăcați frumos, oarecum de sărbătoare, ca în vizită la măriile-lor mungoșiștii, — să le fruntească o „vorbitură” sforăitoare în față, și apoi — să iasă frumos afară.

Tisza nici nu și-a poftit altceva. Și acum își vede de lucru mai de parte, în pace.

Marea grevă

nu s'a dat, a fost părăsită!

Partidul socialist din Ungaria, s'a dovedit a fi încă prea slab pentru a pune la cale lucruri mari cum e o grevă generală, cu care amenințase țara, și mai ales orașul Budapesta, acum de luni de zile.

Mult trimbișata și temuta grevă, nu s'a dat, planul ei a fost părăsit în clipa din urma. Marți la amiază s'a început în dietă dezbateri asupra legii de vot, așadar băluse ciasul cînd să se începă greva, și toată lumea stă cu gura căscată și oarecum înfiorată, să vadă odată începutul vestei greve și urmările ei. Dar iaca vine ora 2 după amiază, vine 3, e la 4, e la 6, și greva n'a izbucnit! Iar jumătate la șapte conducerea partidului social-democrat vestește prin plăcate puse pe tot locul și împărțite prin oraș, că — nu mai face greva cea mare!

În vestirea lor ei spun, că partidul social-democrat a fost gata a jertfi totul: libertate, viață, așezăminte, în lupta pentru a răsturna planul de lege Tisza-Lukács și a duce la izbîndă vîntul universal, dar asta, zic ei, să putea ajunge numai prin revoluție în dietă și în stradă de-odată! Ci partidele de împotrivire din dietă au protestat numai, contra legii guvernului și apoi au părăsit cîmpul de luptă al dietei, și cu asta lupta din dietă s'a sfîrșit! Iar fără luptă și acolo, lupta lor de stradă ar rămînea fără izbîndă și ar da numai privilegiu guvernului ca prin împușcarea cu grămada a muncitorimei, să slăbească tabăra luptătorilor pentru votul universal. Intre astfel de împrejurări, zic cei dela conducerea partidului, — a trebuit să părăsim pentru data asta planul grevei celei mari! Căci pe cît de mare datorință are fiecare din noi să jertfim totul pentru biruința dreptului poporului, dacă avem nădejde că din pămîntul adăpat cu sînge va răsări pomul libertății noastre, — pe alîl de mare păcat și greșală politică ar fi, a duce azi poporul înaintea puștilor Manlicher și a mașinilor de pușcat!

Ca fulgerul s'a lăjit de repede în tot orașul și țara, că dară muncitorii nu fac grevă, precum nici deputații din împotrivire nu fac în felul său revoluție în dietă, — ci după racheta dată de Apponyi prin vorbitura s'a din dietă și după ieșirea din casa țării, totul va merge neted și ușor!

Partidul socialist a mărturisit prin vestirea de mai sus, că să simte prea slab pentru marea luptă ce avea de gînd s'o pornească, și că n'are nici o nădejde că

arma pe care voia să și pună mîna, ar fi ducătoare la victorie față de guvernul cel mai tiran, alui Tisza și Lukács, care le stă nainte cu 20.000 de puști și cu mașini de pușcat!

Cu asta își copere partidul socialist retragerea din luptă.

Adevărul însă pare a fi altul: Iau lipsit puterile și sufleștii și materiale pentru ducerea în deplinire a unei lupte așa de mari ca cea de care voia să se apuce. Căci acea grevă numai așa își avea urmările ei care să înfrîngă pe purtătorii puterii, dacă partidul putea opri dela muncă pe lucrătorii dela toate întreprinderile de trebuință obștească neapărată: pe cei dela tramvay, dela conductele de apă, dela coacerea pâinii, dela tăierea cărnii, dela fabricile de luminare a orașului, chiar dela prăvălii.

Și socialiștii acest lucru nu l'au ajuns. Acele întreprinderi nu puteau fi puse cu totul în nelucrare în timpul grevei, avînd mulți muncitori de cei ce nu să țin de organizația socialistă și cu cari să ajutau cît de cît, încît să dădea orașului și apă și lumină și hrană, — fie și în măsură mai mică, mai cu scăderi, dar tot i-să puteau da.

Și apoi și muncitorii organizați zic: Noi facem grevă, dar trebuie să trăim. Cineva să ne plătească zilele astea macar cu preț de jumătate pe cît ne era cîștigul de zi! Iar partidul nu era pregătut nici cu bani destui a putea da ajutoarele de lipsă la 50—60.000 de muncitori opriți dela lucru!

Și așa conducerea partidului lor s'a văzut strîmbrată în multe feluri, înții a nu putea opri lucrările cu totul, încît să se simtă grozav urmările încelării muncii, a doua a nu putea ajuta muncitorimea lipsită de lucru, și a treia — codrul de baionete și mașini de pușcat ce nu l lasă să facă nici o mișcare în stradă!

Totuși politiciii din împotrivire bagă de vină conducerii partidului socialist că a hotărît așa cum a hotărît. Ei zic: Dacă ai vestit'o așa de mult, greva trebuia făcută, fie și cu hotărîrea de a ținea numai două ori trei zile! Fără ieșiri în strade, fără aruncări în vîrfurile baionetelor, rămînnînd muncitorii în liniște pe la casele lor, ca o protestare mută contra tiraniei puterii! Dar a nu face nimic, a fost o greșală!

Retragerea armatei.

Îndată ce s'a vestit că dară muncitorimea nu mai face nimic, — armata de pe stradele Pestei și-a băgat baionetele în teacă, și-a pachetat mașinile de pușcat punîndu-le pe cai, și a plecat spre casele, iar mîne-zi, Mercuri, nici n'a mai ieșit pe strade. A rămas de patrulă, ca un fel de vedete ale puterii armate, numai poliția și o parte a gendarmeriei.

— Iar în lăuntru în dietă, partidul lui Tisza, fericit că a rămas iară singur să se răzoiască, a început dezbateri legii de vot, și poate că pe cînd cetătorii noștri cetesc aceste șire, Vineri, Sîmbătă, legea va fi votată, isprăvită, aruncată ca un ghilț foarte mișelește întocmit, în gătul poporului pe alți 20—30 de ani!

Că nu înzadar trăim în țara tiraniilor politice, cel mai rele ca un absolutism pe față!

PRELEGERI ECONOMICE
puse la cale de „Asociațiune“.

În timpul mai nou conducerea „Asociațiunii“ a început să dea o cit mai mare luare aminte prelegerilor economice.

Dl Cosciuc, prelegătorul economic al „Asociațiunii“, culreeră de mai multe săptămâni acum, ținuturile locuite de Români, sămănând cunoștințele economice cele mai înaintate prin prelegeri populare bine rînduite și pe înțelesul plugărimii.

După-ce a umblat prin ținutul Sebeșului, apoi prin Zarand, — dl Coșciuc a ajuns azi la Orăștie, începîndu-și turneul în comunele din jurul Orăștiei. Iată în cari comune, în care zile își ține prelegerile:

Azi, Joi, în 6 Martie, în Romos.
Vineri, 7 Martie, în Geoagiu.
Sîmbătă, 8 Martie, în Vinerea.
Duminică, 9 Martie, în Balomir.
Luni, 10 Martie, în Căstău.

Indemnăm cu dragă inimă poporul nostru din toate aceste comune, precum și din altele de pe aiurea, pe unde să va afla că sosește trimisul „Asociațiunii“, să grăbească a-i asculta prelegerile, căci un bărbat cu frumoasă știință economică le spune cele ce le vor auzi și mulți cu multe cunoștințe nouă, de mare folos, să vor alege dela prelegerile dsale.

Budapesta
ca'n vreme de războiu!

Infanterie, călăreți, gendarmi, și mașini de pușcat, umplu străzile orașului!

Acea ce guvernul Lukács-Tisza face în Budapesta pentru a să țina la putere, — este deja fapta unor politici ce și-au pierdut orice simț de prețuire a cuviinței, a cinstei politice! Ei își bat joc de legile țării și de așazisa „constituție“, de buna rînduială după care să ocîrmuește o țară în zilele noastre! Oameni cu vrednicie stau în scaunul puterii până atunci, până cînd văd că șederea lor e cu bine, cu pace pentru țară, dar cînd văd că lumea să prea ridică contra lor, — pleacă de acolo și lasă să vină alții, spre a fi iarăși liniște și pace n țară. Alți oameni s'ar fi retras de zece ori decînd Tisza și Lukács stau cocoșați la cîrmă, dacă ar fi văzut ridicate în jurul lor valurile cari în jurul acestora s'au ridicat!

Darăștia nu. Aștia să încunjiură cu cordon de baionete, ba acum au scos și mașinile de pușcat în ulițele Pestei, ca să poată risipi din ele ploaie de gloanțe, încît nici urmă de om viu să nu mai rămînă din cei spre cari să vor porni acele mașini!

De Luni începînd Budapesta are înfățișarea unui oraș în care au tăbărit oștiri dușmane ce l'au cucerit, și acum îi țin cnprinse toate străzile și stau gata să calce sub copitele cailor, să iee în virful baionetelor pe cetățenii orașului cuce-

rit, decumva ar culeza a mișca ceva contra lor, a cuceritorilor!

Ba, ce nu s'a mai văzut: miliția a scos și mașinile de pușcat în stradă! Numai chiar tunurile lip-sesc!

Și știți încă ce au mai făcut înaintevăzătorii Lukács-Tisza? *Au golit spitalele*, trimișind pe bolavii cari erau cit de cit bine, să meargă acasă, ca să aibă loc unde să așeze pe rănii ce vor cădea în străzile orașului, pleznii de săbiile gendarmilor călări, a husarilor ori de gloanțele soldașilor, — și *au golit temnițele*, trimișind pe robi în alte temnițe din jur, ca în cele din Pesta să aibă loc aceia pe cari îi vor apuca zilele astea de guler și-i vor zvîrli la întunec!

Astea toate ca pregătiri pentru pășirea neîndurată, sălbatecă chiar, cu care banda asta de satrapi, de călăi ai cetățenilor țării, — și-a pus de gînd a înfîpina mișcarea muncitorilor, greva lor!

Un ziar din Pesta, „Az Est“, scriind în numărul său de Luni despre înfățișarea Pestei, zice printre altele:

»Ce zi grozavă, scîrboasă, asta! Buchetele de pene a gendarmilor filfăe pe lîngă baionetele lor sclipicioase, citu-i ulița de lungă! Cînd te uiți din cafenea afară, soarele de iarnă sclipește pe baionetele puștilor puse în piramidă, în jurul căroră soldații trăsesc viață de tabără în strada orașului mare, — și în munca ta din cancelarie te tulbură și te face nervos tropotul copitelor husărești ce să aude până sus!

Asta e ziua „dreptului de vot“ Asta e ziua cînd vechia dietă maghiară, dă cu inimă largă drepturi poporului! Dreptul acesta trebuie să-i pui cu stia pe cap poporului, spriginit de vre-o douăzeci și cîteva de mii de soldați! Din temnițe a trebuit să scoți de grabă pe tilhari, pentru ca poporul amărît ce capătă drept, să aibă unde-și odihni bătăile căpătate pe uliță și în casele de vardă, de-odată cu dreptul, și din spitale au trebuit azvirliți afară bolnavii, ca să fie loc pentru rănii marilor zile! Poate și din morminte vor fi scoși morții afară..

»Așa împarte drepturi Tisza și dieta lui cea dreaptă și patriotică! Așa a sosit ziua debaterii legii de vot, cea făgăduită de patru guverne și tot aminată vre-o zece ani de zile!».

Unde nu-i școală
românească

În comună, ci numai ungurească (ori de nici un fel), dăm, pentru răspîndire în mijlocul tineretului și a copiilor mai măricei de școală, ori ieșiți dela școală, „Calendarul Național“ pe 1913, cu prețul scăzut la 10 fileri calendarul, și posta să și-o plătească cei ce le cer. Însă numai pe bani trimiși înainte!

O facem asta pentru că „Calendarul Național“ pe 1913 imbie o cetire tare plăcută, *întăritoare a sufletului românesc*, — și de acest lucru avem mare lipsă mai a-

les în comune în care școala românească a fost închisă prin răutatea stăpînitorilor zilei.

Am menit din Calendarele noastre 2000 spre acest scop, pe care le dăm cu acest preț scăzut. Grăbiți a trimite după ele până sunt.

Corespondență.**Alegerea de preot în Șirnea (Bran).**

Comuna bis. Șirnea a rămas orfană din anul trecut prin moartea iubitului său paroch Ioan Cențu, Comitetul par. a hotărît că un an întreg să nu deschidă concurs pentru alegerea altui preot, în semn de jale pentru iubitul său preot răposat. Conzistorul a întărit acea hotărîre, dînd oamenilor voce să-l jalească un an întreg pe preotul iubit. Ca administrator a fost dat doritul comunei Aurel Crișan, paroch în Brădătel (tr. Iliei), ginerele răposatului Cențu, care a condus lucrurile cu același zel și demnitate, ca și înaintașul său. Întreg poporul ar fi dorit să-i rămînă preot, dar împrejurrările locale și familiare nu i-au îngăduit.

S'a publicat concurs. Pe 23 Febr. a fost pusă ziua alegerii. Au concurat 5 inși, din cari 3 și-au retras hîrtiile, unul nu a alăturat toate documentele de lipsă, și așa a rămas un singur concurent cu documentele în ordine, care putea fi pus și de comitet în candidație: dl Ioan Budu, cleric abs. din Boiereni. În ziua alegerii dl protopop Hamzea, după slujba dzească a vorbit poporului frumos, apoi s'a purces la alegere.

Puteai ceti pe fața fieștecării parochian bucuria ce o simțea cînd mergea la masa prezidială și își dădea votul pentru iubitul candidat Ioan Budu, care dintre toate voturile (132) a întrunit 116.

Terminată fiind alegerea dl protopop a declarat de preot ales pe Ioan Budu, mulțumind pentru buna ce s'a văzut în tot timpul alegerii. Poporul s'a împraștiat cu inima deplin mulțumită, că iarăși și-au văzut ales un nou preot, dela care să urmeze mai departe lucrurile bune începute de înaintașul său, neuitatul Ioan Cențu.

O comună fruntașă ca Șirnea, în care s'a pus temei la multe lucruri bune, — are lipsă de conducere care să calce pe urmele bune, — și dacă poporul nostru s'a adunat așa frumos în jurul alesului Budu, e, că nădăjduște a fi găsit întrînsul pe urmașul vrednic al regretatului preot de mai înainte.

Ajute-i Dzeu să poată astfel lucra, ca toate nădejțile bune ce le punem întrînsul, în plin să ne iasă! Și prin purtarea sa cu tact, să clștigate, să atragă spre sine, și pe acei puțini, cari ar fi fost de altă părere, dar cari, după trecerea peste alegere, vor primi și ei cu bine pe alesul celor mulți, care și pe ei îi va ocroti cu drag.

Coresp.

Scuiat și palmuit!

— Un deputat și doi muncitori. —

Deputatul Dr. Németh K., care el e încredințat din partea comisiei de 40 (cea care a cercetat mai deaproape planul de lege a guvernului), să aducă nainte în dietă planul și să spună ce a aflat comisia de bun în el și ce de schimbat, el e „referantul“ (raportorul) comisiei, cum i-se zice, — a păfil'o cam prost Luni în săptămîna de față: Doi muncitori socialiști i-au dat o „înfîlnire“ și la acea înfîlnire *l'au scuiat una gros în obraz și i-au croit și o palmă cu mână aspră și grea muncitorească!*

Iaca cum s'a petrecut lucrul: Dr. Németh, deputatul cercual Péer, să afla la clubul partidului muncii (casina, locul de înfîlnire a partidului). De sigur juca acolo cărți cu ceialalți ortaci ai „muncii“, că altă muncă și-așa nu fac citu-i ziua și citu-s serile de lungi. De odată să ivesc în ambitul (gangul) clubului doi oameni, cu înfățișare de muncitori, dar bine îmbrăcați, și spun servitorului să cheme pe dl deputat Dr. Németh un pic afară că au de vorbit în ceva treabă în-sămînată cu el. Ii aduc o scrisoare din Győr.

Servitorul s'a dus, dar lui Németh par'că nu-i miroasa pe-afară a plăcinte, le-a lăsat vorbă că acum n'are vreme. Oamenii i-au trimis de nou vorbă: Il rugăm frumos să oștenească Măria-Sa un pic pân'la noi, că suntem alegători de-ai Mării-Sale.

Și atunci Măria-Sa a ieșit, și a întrebat pe cei doi necunoscuți, că „ce poftesc“. Atunci unul din ei a scos din buzunar o cuvertă albă pe care era adresa Măriei-Sale. El a rup'o și a scos din ea o hîrtioară și pe cînd s'a plecat pușin ca s'o cetească, unul din „alegătorii“ sei *l'a scuiat odată șapăn în obraz*, de tot l'a umplu, iar celalalt i-a repezit în acelaș timp o palmă de-a răsuna ambitul! Măria-sa tocmai cetise ce era scris pe hîrtia din cuvertă:

— Acesta î e răspusul la legea de vot ce o referezi!

Și cei doi oameni s'au întors și au plecat grăbiți să iasă. Cel palmuit abia și-a venit în ori și nu vedea pe unde să între napoi în casină, — dar un alt deputat care a văzut cele petrecute, a strigat la detectivii dela poartă (că casina lui Tisza și soții e păzită în toată vremea de detectivi, polișii secreteși, ascunși), să-i prindă!

Cei doi oameni au fost prinși și aduși napoi la clubul „muncii“, unde au spus cine-s și ce-s. Unul e Lon Dezső, lucrător, altul e Székelyi Károly, curățitor de ferești. Ei au spus așa:

— Fiindcă nici de ministru președinte (Lukács), nici de Tisza Pișta nu ne putem apropia, — am dorit ca să dăm un semn al răzbunării noastre cel pușin referentului

legii de vot, care pe noi ne despoaie de acest drept!

Au fost duși la poliție și își vor lua pedeapsa, la care au fost ei gata încă atunci când au plecat să-și scrie urma degetelor și a scuiării pe fața omului de încredere al partidului „muncii”, care va înainta diei noua lege și o va sprigini prin raportul seu.

NOUTĂȚI

Bunul nume al Atelierului de țesătorie dela Orăștie, susținut de „Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei”, — a străbătut și străbate în chip tot mai îmbucurător în obștea românească. Zilele astea Atelierul a primit o vizită de departe, din Munții Apuseni, din sus de Abrud și Cămpeni: dna preoteasă Oneț din Sôhodol-Peș a venit să vadă lucrurile din Atelier și să comande aci perdele pentru ușile împărătești (dveri) dela noua zidită biserică din numita comună. Dna Oneț a rămas încântată de lucrurile frumoase, fine, ce a văzut în Atelierul de țesătorie de aici, și a lăsat să pregătească și perdelele din vorbă, cari vor fi o frumoasă podoabă a ușilor sfintului altar al noiei biserici.

Dșoara Barișiu, conducătoarea Atelierului, a arătat dnei preteșe ce lucruri sunt acum încă în pregătire: Atelierul lucrează la o minunată perdea de fereastră pentru Maestatea Sa Regina României; lucrează tocmai trei perdele la ușile împărătești dela sfânta Mănăstire a Prislopului (lingă Hațeg), apoi un rând de vestimente preoțești pentru o biserică din America, — și altele.

Dna preteasă nu putea admira din destul lucrurile frumoase ce să află gata, de vânzare, ca: pernițe de canapea, străicuțe de mână, rame de fotografii, și altele, — și, drept suvenir, și-a cumpărat îndată și dsa, o cămășuță românească pentru un băiețel, o periniță de canapea, o șorță draguță.

Lucrurile fiind frumoase și trainice, sunt, firește, ca toate lucrurile de mână, ceva mai scumpe ca cele de fabrică și de sătră, — dar au și preț îndoit de mare ca acelea.

Preot omorât din sperierea cailor de automobil. Cetim prin foi următoarea știre groaznică și foarte tristă: Preotul gr. cat. Ioan Micula din Criștiorul Bihorului, mergea în 2 Martie cu trăsura spre Vașcău. În drum iaca un automobil venea zgomotos și repede! Căii s'au spărial grozav și sărind în lături au răsturnat caleasa. Preotul voinde să sară din ea, a căzut între roate. Hainele i s'au încurcat în roate și cum căii fugeau nebuni de speriați, trăgând după ei trăsura răsturnată, ei au firil pe jos și pe sub trăsura pe nenorocitul preot, și când, într'un firziu căii s'au oprit, — preotul a fost scos de sub tră-

sură cu capul tot zdrobit, sfărîmat, era mort.

Din Valea Jiului. Inceputul folositor de a ieși între popor și a-i da sfaturi și învățături despre care am scris în numărul trecut, nu a rămas fără urmare. Acum Duminecă, în 2 Martie, Românii noștri din Bărbăteni (Iscroni) au făcut o petrecere, și, la sfatul părintelui A. Suci, au hotărît să cheme și comitetul „Asociațiunii” ca să le țină vr'o prelegere. Totodată au invitat și pe părintele R. Mioc (din Petroșeni) să meargă cu câțiva cořiști să le cînte ceva.

Corul a cîntat frumos vr'o cinci cîntări. Advocatul Dr. N. Olariu a vorbit despre facerea testamentului și despre folosul științei de carte, — arătînd că legea de vot, care vreau s'o facă acum Lukacs și Tisza, numai atunci va fi și nouă de folos, cînd vom ști să scriem și cetim toți! Vorbirea dlui Olariu a fost iscusit făcută și bine primită. Foarte nimerit și pe înțelesul tuturor a vorbit și părintele I. Duma din Petroșeni, întregind par'că pe dl Olariu, cînd a stăruit să se înfiinzeze școală de adulți (oameni mari). În legătură cu aceasta a arătat și alte mijloace, cu cari lucrează „Asociația”, — lămurind scopurile acestui așezămînt. Au fost aplaudați.

Poporul au fost destul de numeros, chiar și din comunele vecine. Altfel, petrecerea a reușit foarte bine, iar sătenii noștri au rămas încîntați. *Correspondentul.*

Serată culturală în Vulcan. Școala Română gr. cat. din Vulcan invită la Serata culturală populară împreună cu Petrecerea de joc ce se va aranja Duminecă în 9 Martie n. (la prinderea postului) în localitățile ospătăriei Löwi din Vulcan. Cîntări de cor; cuvînt de deschidere de pr. Dr. Brînzeu, conferință de Dr. R. Mioc, prelegere populară de Dr. U. Pocol, Cuvînt de încheiere de pr. O. Rusan. Venitul curat e destinat în favorul școlii.

Baloane goale slobozite să facă măsurări prin aer! Pentru a studia, a cerceta straturile de aer la înălțimi mai mari, se fac niște baloane ușoare, cari se ridică repede și sus de tot. În baloanele acestea sunt puse mașinării, cari însemnează ele de ele înălțimea, răceala, apăsarea aerului și alte lucruri pe cari vrem să le știm. Instrumentele acestea sînt în legătură cu o umbrelă (paraplu), așa că atunci, cînd bășica balonului creapă ele să scoboară încet-încet cu parapluul cela deschis, până ajung pe pămînt.

Cea mai mare înălțime, la care s'a ridicat până acuma vr'un balon de-acestea (în care nu se urcă și oamenii!), este de 37. 700 metri. Adecă aproape patruzeci de kilometri. Asta este, în sus, cît ar fi pe pămînt din Orăștie la Bălgard (Albaiuța).

La înălțimea aceasta amelitoare care ne aduce aminte de scara lui Iacob la ceriu, este un frig îngrozitor. Dacă apa înghețată la gradul zero, închipuiți-vă ce frig trebuie să fie la 52 de grade sub zero! Dar ciudat, că la 21 de km. înălțime după cum arată măsurătorul din balon, frigul a fost și mai mare anume de 57 de grade.

Balonul care s'a ridicat alit de sus, a fost pregătit din cauciuc, și n'a fost mai gros de doi metri, ori încãtro l-ai fi măsurat. Drumul către cer i-l'au dat în Padua, în Italia, — în luna lui Decembrie din anul trecut. Că în cîtă vreme s'a ridicat el până la acea înălțime, nu știm, — căci asta una și-o înșamnă mașinile din balon. Tocmai nu le putem ști ori cît ne ținem de învățați!

Petreceri.

— Tinerimea română din Tălmăcel aranjează Duminecă la prinderea postului o petrecere împreună cu cîntări, declamări, teatru și joc. Inceputul la 7 oare seara. Invitări speciale nu se fac. Tălmăcel 3 III, 913. Cu stimă: Corpul învățătoresc.

A mers cu automobilul la tăierea gîtului! Un fapt fioros și fără păreche, chiar și în istoria tălharilor de lume nouă, s'a petrecut zilele trecute în Germania. Iaca ce:

Aurarul Pluntz din Berlin, plecase cu familia și cu ceva rudenii să facă o plimbare cu automobilele spre comunele Marwitz și Henningsdorf, din jurul Berlinului. Pe-acolo pe unde au umblat, trebuie că niște răufăcători au văzut la ei lucruri scumpe, căci fiind aurari (negustori de scumpeturi: ciasuri, lanțuri de aur, inele, cercei, petri prețioase), purtau și ei atari scumpeturi, cari prin sclipirile lor au atras ochii diavolului asupra lor. Destul că peste cîteva ore, cînd să se întoarcă acasă, aurariul și soția lui, s'au întors spre a să arunca în gura morții în chip ca nimeni altul înainte de ei!

La un loc, între comunele Marwitz și Henningsdorf, mâni criminale au legat cruciș peste drum, două fire de drot între doi arbori de pe marginea drumului, și au prins drotul la așa înălțime, cît venind automobilul, cei din el să nimerescă tocmai cu grumazul în drot!

Așa a și fost. Cînd automobilul aurarului a ajuns aci, venind în goană mare, — drotul li-a tăiat capul ca cum l'ai râteza cu paloșul de cătră trup! O fătuță, sînd mai jos, cu cît a fost mai mică, a căpătat numai o rană la cap. Automobilul a mai fugit un pic înainte apoi s'a oprit în alt drot ce era pus mai încolo. Automobilul al doilea însă a băgat de samă și au oprit de n'au pășit asemenea.

Bandiții să vede că așteptau, ca și cei din al doilea automobil să pășască același lucru și atunci ei să sară și să-i despoale de lucrurile scumpe și de bani, dar fiindcă cei din al doilea auto au

oprit la vreme, — hoții nu s'au mai arătat.

Poliția din Berlin a pus premiu de o mie de marce (1200 cor.) pentru cel ce va descoperi pe mizerabilii punători ai drotului.

Tilharii orașelor mari sunt cu adevărat oameni ce nu s'numai cu capu în mână, ci și cu leacul în buzunar, ca înșiși să-și răpună capul în ori-ce clipă! Așa ne arată povestea păcătoasă alor doi bandiți din Paris, cari anul trecut merseră cu automobilul, domnește colea, pân' la casa pe care aveau de gînd s'o jăfuiască! Au jăfuit'o, au omorît pe cei din ea și apoi întorcîndu-se la automobil, au fugit cu el mai departe! Dar tot au fost descoperiți și prinși. Zilele trecute tribunalul și-a spus judecata asupra lor: Deși ei au tăgăduit cu încăpăținare tot lucrul, ei au fost osîndiți la moarte prin ștreang.

Unul din ei n'a avut curajul a să supune osîndeii și a merge să dea față cu călăul, ci — îndată după osîndă, dus în odăița sa, a luat cel mai tare venin, ciancali, și în cîteva clipe a fost mort! De unde avea veninul? Apoi iaca povestea lui: Păcătoșul, temîndu-se de chinurile spînzurătorii care prevedea c'o să-l ajungă, își luase otrava asta grozavă și o ascunse în talpa gheții (păpucului), acolo între tălpi. Că altfel cînd îl arestează, îl cercetează și tot ce află la el, ia dela el. Iar el voia să strezure cu sine în temniță acest — leac mîntuitor. Cînd a intrat în temniță, a spus că are durere în un picior de nu poate suferi gheța și a cerut să-i deie niște pantofi ușori. I-s'au dat. De fapt el voia să-și cruțe otrava, care prin umblarea cu păpucul, să putea freca și strica. El n'a mai luat acest păpuc în picior decît în ziua pertractării. Și după ce a văzut că la ce e judecat, s'a dus napoi în căsulia lui de rob, a scos de sub talpă praful de ciancali, l'a înghițit și până numeri zece, era șapan pe podelele temniței!

Soțul-lui, Callemîn, văzînd că acum tot e gata de el, deși a tăgăduit pân' acum tot, — acum a scris tribunalului o scrisoare în care spune: Văd că și așa sunt osîndit la moarte. Mărturisesc dară că e drept că am fost părtaș la grozava faptă pentru care am fost osîndit. Dar vă descopăr și aceea, că și omorul de colo și colo, înfimplat acum un an, eu l'am săvirșit!.. Ca să o știți și asta...

Acum juzii stau pe gînd ce să facă și de ce vine păcătoșul să facă această mărturisire? Și ei stau să nu-i creadă descoperirea cea nouă, ci zic că a făcut'o numai de mișel, ca prin asta să-și lungească încă viața cu cîteva luni de zile, — căci îi silește a începe cercetări nouă în omorul de care spune, și în care ei altfel au fost judecați, și îi face să țină o pertractare nouă, — și prin asta el mai trăește...

POSTA REDACTIEI

Adam Ach. Ghibu, Pian de sus.
Am pățit-o cu mai mulți inși de cei cari, avind foile noastre și anul trecut, le-au mers într-una dela Anul nou încoace, cari inse, după ce au cetit că abonaților ce intră ca noi (cari n'au mai avut foile) dela mijlocul lui Februar, le dăm foile până la Iulie cu numai 2 cor. — au trimis și ei numai 2 cor. deși au primit și foile de înainte! Neputînd scrie fiecăruia epistolă deosebită, am vorbit cu ei despre asta în „Poșta Redacției”, arătînd că ce le vom trimite pentru banii prea puțini

ce au trimis. — Și dela dta au sosit așa 2 cor. și nebăgînd de samă că ai mai fost trimis odată un rînd de bani, plătînd cinstit partea dtale, am greșit de ț-am scris la poșta redacției în numărut trecut, pe cînd cele 2 cor. erau bani pentru un abonent nou. Te rugăm să ierți greșala, fiind dta unul din cei mai buni și vechi abonați ai noștri.

Prăvălie!

Local frumos și încăpător de prăvălie, este de închiriat în

Brad (comit. Hunedoarei) în locul cel mai de fructe din piața principală!

De acest local să mai ține o magazie mare și 3 pivnițe bune.

Să recomință cu toată căldura în atențiunea negustorilor români.

Informațiuni la proprietarul casei: Banca „Crișana” din Brad

(932) 1-2

Dela „Cassa de păstrare” (Reuniune) în Săliște.

„Cassa de păstrare” (Reuniune) în Săliște primește depuneri dela

Cor. 2000, cu 5% iar dela „ 5000, cu 5½%.

Darea o plătește institutul.

(777) 8-10

Direcțiunea.

„ARDELEANA”

Institut de credit și economii, societate pe acții în ORĂȘTIE — SZÁSZVÁROS.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Ardeleana”, societate pe acții în Orăștie—Szászváros, se convoacă prin aceasta la

a XXVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține luni, în 24 Martie n. 1913, la 9 oare a. m., în localul institutului cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării, dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere.

3. Statorirea bilanțului, distribuirea profitului și votarea absolutului.
4. Modificarea unor dispozițiuni din statute.
5. Alegerea a trei membri în direcțiune cu mandat pe 3 ani.
6. Propuneri intrate conform statutelor.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare generală, suntruțați a-și depune acțiunile și eventualele plenipotente la cassa centrală a institutului până la 22 Martie n. 1913. Acții și plenipotente să pot depune și la următoarele institute de credit: „Albina” Sibiiu, „Cassa de păstrare” Săliște, „Crișana” Brad, „Cugiereana” Cugir, „Georgiana” Geoagiu, cel mult până în 20 Martie n. c.

Orăștie—Szászváros, la 26 Februarie 1913.

DIRECȚIUNEA

Active.

CONTUL BILANȚ PRO 1912.

Pasive.

Cassa	K 84.661.47	
Giro-Conto	K 50.578.55	
Cambii de bancă	K 2,619.422.95	
Cambii cu acoperire ipotecară	K 1,608.968.12	K 4,228.391.07
Imprumuturi ipotecare	K 1,072.993.95	
Imprumuturi ipotecare cu anuități	K 437.305.93	K 1,510.299.88
Obligațiuni cu cavenți	K 593.155.—	
Conturi-curente	K 437.165.88	
Efecte proprii	K 620.588.—	
Realități	K 289.681.67	
Efectele și realitățile fondului de penziune	K 145.098.16	
Mobilier — Butorizat { în birou	K 8.892.83	
{ la Hotel „Central”	K 27.000.—	K 35.892.83
Diversi debitori și interese transitoare	K 75.302.55	
		K 8,070.815.06

Capital societar	K 1,000.000.—	
Fond de rezervă	K 300.000.—	
Fond special de rezervă	K 362.937.99	
Fond iubilare economic	K 103.000.—	
Fondul casei culturale	K 48.288.02	
Fond de penziune	K 145.098.16	K 959.324.17
Depuneri	K 3,950.610.03	
Reescompt	K 1,382.772.—	
Imprumuturi ipotecare cedate	K 323.055.30	
Conturi-curente	K 134.229.93	
Depozit de cassă	K 18.852.18	
Diversi creditori	K 51.767.12	
Interese anticipate	K 81.780.82	
Profit curat	K 168.423.51	
	K 8,070.815.06	

Spese.

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE

Venite.

Interese:		
pentru fondurile de rezervă	K 10.340.37	
pentru depuneri	K 199.985.78	
pentru reescompt	K 79.043.65	
pentru împrumuturi ipotecare cedate	K 18.808.76	K 308.178.56
Spese:		
salare și bani de quartir	K 39.996.74	
marce de prezență	K 1.900.—	
spese generale și chirii	K 21.289.12	K 63.185.86
Contribuție:		
directă	K 26.563.18	
de 10% după interese de depuneri	K 19.998.57	K 46.561.75
Amortizări:		
din realități	K 3.229.11	
din mobilier	K 3.998.09	
diverse	K 500.—	K 7.727.20
Profit curat		K 168.423.51
		K 594.076.88

Profit transportat	K 1.586.58	
Interese:		
dela cambii de bancă	K 238.451.28	
dela cambii cu acoperire ipotecară	K 121.578.31	
dela împrumuturi ipotecare	K 99.397.81	
dela împrumuturi ipotecare cu anuități	K 27.074.57	
dela obligațiuni cu cavenți	K 24.697.16	
dela conturi curente	K 46.000.09	
dela efecte	K 25.335.53	K 582.534.75
Chirii	K 5.129.60	
Provizțiuni	K 4.825.95	
	K 594.076.88	

Orăștie—Szászváros, la 31 Decembre 1912.

Dr. Octavian Sglimbea m. p.,
director executiv.

Simion Vlad m. p.,
contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Ioan Mișu m. p. Elie Popoviciu m. p.
Dr. Romul Dobo m. p. Ioan I. Vulcu m. p.

Dr. Ioan Popu m. p.,
președinte.

Ioan Branga m. p. Constantin Baicu m. p.
Dr. Silviu Moldovan m. p. Nicolae Vlad m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine.

Orăștie—Szászváros, la 26 Februarie 1913.

Ioan Popoviciu m. p.,
președinte. Ioan Moța m. p.

Procopiu Herlea m. p.

Simion Corvin jun. m. p.

Vas. C. Osvadă m. p.

„HONDOLEANA”, însoțire de anticipație și credit în Hondol.

CONVOCARE

P. T. membrii ai însoțirii de anticipație și credit „HONDOLEANA” din „Hondol”, să invite, conform §§-lor 19. și 20. ai statutelor însoțirii, la
a XVII-a adunare generală ordinară,

care să va țina în Hondol, la 19 Martie st. n. 1913, la 10 ore a. m., în localul propriu al însoțirii.

OBIECTELE:

1. Constatarea membrilor prezenți și a voturilor.
2. Deschiderea adunării.
3. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere pe anul 1912.

ACTIVE—VAGYON

Cassa în număr — Pénztári készlet	K	2.019.70
Realități — Ingatlanok	„	6.926.57
Cambii escóptate — Leszámitolt váltók	„	137.185.—
Mobilier — Felszerelés	K	618.78
Amortizare — Törlesztés	„	38.78
Acții dela bănci — Részvények	„	580.—
1.200.—		
Diverse conturi debitoare și interese restante	„	14.993.86
Különléle tartozó számlák és hátralékos kamatok	„	117.21
Magazin de cereale — Gabona raktár	„	117.21
		K 165.022.34

CONTUL BILANȚ — MÉRLEG-SZÁMLA

4. Deciderea asupra bilanțului și a întrebunțării profitului curat.
5. Exmiterea alor 3 membri pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.

În lipsa membrilor receruți, de peste 1/3 din părțile fundamentale, adunarea generală să va țina, în înțelesul §-lui 21 din statute, la 29 Martie st. n. a. c., tot la 10 ore a. m., și tot în localul indicat.

Numărul membrilor înscriși cu 31 Decemvrie 1912, a fost 380 cu 724 părți fundamentale în sumă de K 21.720.—

NB. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, despre gestiunea anului 1912, cum și proiectul împărțirii profitului curat, să pune și până la adunarea gen., la dispoziția membrilor însoțiri, în orele oficiale de birou.

Din ședința Direcțiunii însoțirii „Hondoleana”, ținută în Hondol, la 19 Februarie 1913.

DIRECȚIUNEA.

PASIVE—TEHER

Părți fundamentale — Törzsbetétek	„	21.720.—
Depuneri și interese capitalizate — Betétek	„	98.729.85
Fond de rezervă — Tartalékalap	„	5.373.98
Fond special de rezervă — Különtartalékalap	„	1.517.39
Reescompt — Visszleszámitolás	„	31.254.—
Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	„	1.090.28
Interese tranzitoare — Átmeneti kamatok	„	415.26
Profit trans. din 1911 — 1911. évről álh. nyerem.	K	300.11
Profit curat — Tiszta nyereség	„	2.621.47
		K 163.022.34

Eșite—Kiadás

CONTUL PROFIT ȘI PERDERI — NYERESÉG- ÉS VESZTESEG-SZÁMLA

Întrate—Bevételek.

Interese de depuneri — Betéti kamatok	K	6.030.58
Interese de reescompt — Visszleszámitolási kamatok	„	2.211.60
Salarii — Fizetések	„	1.842.—
Marce de prezență — Jelenléti díjak	„	498.—
Contribuție — Adó	„	477.20
de 10% după depuneri — betétek utáni 10% adó	„	603.05
Arunc comunal și comitatens — Községi és megyei pótdadó	„	350.—
Competință de timbru — Bélyegilleték	„	78.70
Deteriorare la mobilier — Felszerelési törlesztés	„	38.78
Diverse spese — Különléle kiadások	„	594.29
Profit trans. din 1911 — 1911. évről álh. nyerem.	K	300.11
Profit curat — Tiszta nyereség	„	2.621.47
		K 15.645.78

Interese — Kamatok	„	10.745.87
Provizioni — Jutalékok	„	1.674.80
Diverse — Különlélek	„	2.886.—
Taxe de înscriere — Beiratási díjak	„	39.—
Profit transpus din 1911 — 1911. évről áthozott nyereség	„	300.11
		K 15.646.78

Hondol, 31 Decemvrie 1912.

P. A. Mihutz m. p., director.

F. Brașovan m. p. cassar.

E. Grecu m. p., secretar

Membri direcțiunii: — Az igazgatóság tagjai:

- P. Fărcaș m. p. P. Albu m. p. N. Fărcaș m. p. I. Păso m. p. I. Crainic m. p. N. Bodrean m. p. D. Găț m. p.

Bilanțul prezent examinându-se din partea subscrisului comitet de supraveghiere, s'a aflat în ordine și conzonantă cu cărțile principale și auxiliare purtate la însoțire.

Hondol, 19 Februarie 1913.

- N. Duma m. p., președinte. N. Tiu m. p., membru. P. Faur m. p., membru. I. Fleter m. p., membru. L. Nelega m. p., membru.

„INSOȚIREA DE CREDIT ÎN PALOȘ”.

Activa—Vagyon

BILANȚ cu 31 Decemvrie 1912. — MERLEG-SZÁMLA 1912. december 31-én.

Pasive—Teher

Casa în număr — Készpénzkészlet	K	2732.02
Escompt — Leszámitolt váltók	„	139614.—
Impr. pe obligațiuni — Költségkölcsönök	„	18696.—
Mobilier — Felszerelések	„	300.—
Moara — Malom	„	14900.—
Mașini agricole — Gazdasági gépek	„	13000.—
Realități — Ingatlanok	„	1200.—
Marfă — Áru	„	5721.52
Cumpănă — Hidmérleg	„	1480.38
Cereale — Gabona	„	6046.—
Inter. restante — Átmeneti hátralékos kamatok	„	1064.—
Inter. tranzitoare de impr. proprii — Átmeneti saját kölcsönök utáni kamatok	„	2150.—
		K 206903.92

Cvete vărsate — Befolyt üzlet részek	K	5131.—
Fondul de rezervă — Tartalékalap	„	4030.22
Depuneri spre fructificare — Takarékkamato	„	55481.54
Imprumuturi proprii — Saját kölcsönök	„	130153.—
Creditori — Hitelezők	„	7540.17
Interese tranzitoare — Átmeneti kamatok	„	3462.—
Profit curat — Tiszta gyereség	K	1105.99
		K 206903.92

Debit—Tartozik

CONTUL PERDERE ȘI PROFIT — VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA

Credit—Követel

care să va țina în Paloș la 16 Martie n. a. c., la 2 ore p. m. în școala cofesională, cu următoarea

Int. de dep. — Takarékkamato	K	2524.92
Int. după imprumuturi proprii — Saját kölcsönök utáni kamatok	„	8940.37
		K 11465.29
Spese — Költségek:		
Salare — Fizetések	„	1760.—
Relut de cvartir — Lakbérilletmény	„	200.—
Chirie — Házbér	„	100.—
Spese de cancelar, încălzit, luminat etc. — Irodai költségek, fűtés, világítás stb.	„	240.33
Porto — Posta költségek	„	35.61
		K 2344.94
Dare — Adó:		
directă și aruncuri, — egyenes és potadó	„	427.55
10% după interese de depuneri — 10% takarékkamato után	„	252.49
		K 680.04
Profit curat — Tiszta nyereség	„	1105.99
		K 15596.26

Interese de escompt — Leszámitolási kamatok	K	10733.89
Interese dela creditele personale — Kötvény kölcsöni kamatok	„	1150.50
Venite dela moară — Malom utáni jövedelem	„	1726.03
Venite dela mașini agricole — Gazdasági gépek utáni jövedelmek	„	883.97
Venite dela cereale — Gabona utáni jövedelmek	„	600.—
Venite dela marfă — Áru utáni jövedelmek	„	267.—
Venite dela cumpănă — Hidmérleg utáni jövedelem	„	56.90
Provizioni — Jutalékok	„	53.12
Alte venite — Más jövedelmek	„	124.85
		K 15596.26

ORDINE DE ZI:

1. Raportul direcțiunii și bilanțul an. de gestiune 1912.
 2. Raportul comitetului de supraveghiere.
 3. Distribuirea profitului net realizat.
 4. Alegerea alor 5 membrii în direcțiune.
 5. Alegerea alor 9 membrii în comitetul de supraveghiere.
 6. Eventuale propuneri.
- Paloș, 11 Februarie 1913.

(933) 1—1

Direcțiunea.

Paloș, 31 Decemvrie 1912. — Pálos, 1912, december hó 31-én.

- Emil T. Gheaja m. p. preș.—elnök. Petru Romaniță m. p. cassar.—pénzt. Ilie Mafteiu m. p. cont.—könyv.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

- Atanasie Grapă m. p. vice-preș.—alelnök. Maftei Rusu m. p. Andrei Samoilă m. p. George Iambor m. p.

Am cenzurat conturile prezente și le-am aflat în ordine și conzonantă cu registrele principale și auxiliare. Jelen számlákat felvizsgáltuk és azokat rendbe és fő- és segéd-könyvekkel összhangzóknak találtuk.

Pálos, 11 Februarie 1913. — Pálos, 1913, február hó 11-én.

Comitetul de supraveghere: — A felügyelő bizottság:

- Gavrilă Babeș m. p. președinte.—elnök. George Neder m. p. Gligorie Forsea m. p. Nicolae Stan m. p. Ioan Andrei m. p. Ioan Vocilă m. p. Leonte Ardelea m. p.

„GEOGEANA”

institut de credit și economii, societate pe acții în Geoagiu—Algyógy.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „GEOGEANA”, societate pe acții în Geoagiu, se convoacă prin aceasta la a

VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea Mercuri, 19 Martie 1913, la 10 ore a. m., în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Presentarea:
 - a) raportului direcțiunii și bilanțului anual.
 - b) raportului comitetului de revizie.
3. Decidere asupra rapoartelor, stabilirea bilanțului, împărșirea profitului și votarea absolutului.

4. Alegerea a 3 membri în direcțiune cu mandat pe 3 ani și a unui membru cu mandat pe 1 an.

5. Eventuale propuneri, intrate conform statutelor.

6. Alegerea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Penru cazul, că la adunare nu s'ar presenta numărul de acționari cerut de §-ul 24 din statute, adunarea generală se va ține în 26 Martie, la locul și ora indicată.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare, în persoană ori prin plenipotențiași, sunt rugați a depune acțiile și documentele de plenipotențiere, cel puțin cu 24 ore înainte de adunare, la cassa institutului în Geoagiu, la „Ardeleana” în Orăștie sau la filiala acesteia în Vinț.

Geoagiu, 5 Februarie 1913.

DIRECȚIUNEA

Contul Bilanț la 31 Decembre 1912. — Mérleg-számla 1912. évi december 31-én.

Active—Vagyon			Pasive—Teher		
	K	f.		K	f.
Numărar în cassa — Pénztárhészlet	3440	65	Capital societar — Részvénytőke	80000	—
Cheque la banca postelor ungare Cheque-számla a m. kir. postafakarékpenztárnál	479	66	Fond general de rezervă — Általános tartalékalap	15800	—
Efecte — Értékpapírok	17269	50	Fond de binefaceri — Jótékonycéllú alap	420	—
Imobiliu — Ingatlanok	26475	92	Depuneri — Betétek	257540	11
Cambli — Váltók K 316936·10			Cambii reescontate — Visszeszámított váltók	144893	—
Cambii cu acop. hip. — Jelz. bizt. váltók K 133112—	450048	10	Conturi curente — Folyó-számlák	5295	62
Cereale în magazin — Gabona a raktárban	21785	68	Depozite — Letétek	3213	43
Mobilier — Felszerelés	500	—	Dividendă nereclamată — Fel nem vett osztalék	255	—
Interese restante — Hátralékos kamatok	3542	—	Creditori — Hitelezők	139	49
			Interese transitoare — Átmeneti kamatok	5921	30
			Sald ca profit — Egyenleg mint nyereség	10063	56
	523541	51		523541	51

Contul Perdere și Profit
la 31 Decembre 1912.Veszteség- és nyereség számla
1912. évi december hó 31-én.

Debit — Tartozik			Credit — Követel		
	K	f.		K	f.
Interese la Depuneri — Betétkamat	13660	52	Interese de Escont — Váltóleszámitóllási kamat	30097	12
10% dare — 10% betétkamat adó	1366	06	Interese de Efecte — Értékpapírkamat	284	—
Dări erariale și comunale — Kincstári és községi adók	2201	07	Proviziuni — Jutalékok	2110	12
Salarii — Fizetések	5616	—	Venite dela cereale — Nyereség gabonaiüzletből	2083	92
Spese de regie, porto, chirie — Üzletiköltségek, postaköltségek, házbér	2254	15	Taxe de convocări și diverse — Felszólítási díjak és külömfélék	715	70
Amortizări din mobilier — Törlesztések felszerelésből	140	—	Profit dela monete — Pénzváltási jutalék	10	50
Sald ca profit — Egyenleg mint nyereség	10063	56			
	35301	36		35301	36

Geoagiu—Algyógy, la 31 Decembre 1912.

I. POPOVICI m. p.,
director executiv — vezérigazgató.

GAVRIL TODICA m. p.,
contabil — könyvelő.

MEMBRII DIRECȚIUNII: — AZIGAZGATÓSÁG TAGJAI:

Nicolae Vlad m. p., presedinte.

Iosif Indrieș m. p. Nicolae Fieru m. p. Dr. Margita m. p. Dr. Romul Dobo m. p. Nicolae Todea m. p.
Ioan Armean m. p. I. Bogdan m. p. P. Lula m. p.

Conturile prezente le-am revizuit și aflat în concordanță cu registrele. — Jelen számlákat felülvizsgáltuk és a könyvekkel összhangban találtuk.

Geoagiu—Algyógy, la 5 Februarie 1913.

MEMBRII COMITETULUI DE REVIZIE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG TAGJAI:

Nicolau Botean m. p. Ariton Migia m. p. N. Popovici m. p. S. Filimonescu m. p. Simion Damian m. p.

Editor și redactor responsabil: POMPILIU ALBU.

Tipografia I. Moța, Orăștie (Szászváros)